

РЕЗОЛЮЦІЯ
телемосту «Ведення пацієнта із астмою, ХОЗЛ. Лікування в стилі «ІЗІ»»
31 березня 2021 року
м. Київ, Україна

Для участі у телемості «Ведення пацієнта із астмою, ХОЗЛ. Лікування в стилі «ІЗІ»» зареєструвалось близько 5 500 фахівців системи охорони здоров'я з усіх областей України.

В рамках заходу власними думками та досвідом ведення пацієнтів з бронхіальною астмою (БА) та хронічним обструктивним захворюванням легень (ХОЗЛ) поділилися провідні спеціалісти та практики в галузі пульмонології, алергології та терапії.

До уваги учасникам було запропоновано трансляцію 8-ми доповідей, у яких висвітлено наступні питання:

- Які перспективи використання інгаляційних глюкокортикостероїдів (ІГКС) з метою лікування COVID-19?
- Які можливості застосування ІГКС для постковідної реабілітації пацієнтів?
- У чому полягає підхід до лікування хронічних обструктивних захворювань легень в стилі «ІЗІ» і як це забезпечує високу ефективність лікування?
- Що таке лікування БА в режимі MART-терапії?
- Як в українських реаліях полегшити симптоми та знизити ризик загострення ХОЗЛ?
- Як доставковий пристрій впливає на ефективність лікування БА і ХОЗЛ, що необхідно врахувати лікарю при виборі інгалятора?
- Як психоемоційні фактори впливають на ефективність терапії БА та ХОЗЛ. Що нам під силу змінити?

Перша панельна дискусія з лікарями-експертами була присвячена обговоренню можливостей інгаляційних глюкокортикостероїдів при COVID-19 та POST-COVID, друга панельна дискусія висвітлила основні принципи взаємодії між спеціалістами первинної і вторинної ланки.

Висновки та рішення за результатами обговорення доповідей:

- Відсутність підвищеного рівня захворюваності на COVID-19 пацієнтів з БА було відзначено в багатьох країнах світу. Особливістю пацієнтів з алергічними захворюваннями є зниження рівня експресії АПФ-2 рецепторів в клітинах дихальних шляхів, що сприяє зменшенню реплікації вірусу SARS-CoV-2 в респіраторному епітелії. Такий ефект пов'язують з постійним використанням інгаляційних глюкокортикостероїдів. Було чітко доведено дозозалежне зниження експресії рецепторів АПФ-2 внаслідок використання ІГКС. Розглядається захисний ефект ІГКС при COVID-19, що приводить до зменшення вірусного навантаження на пацієнта. Перше дослідження використання сухопорошкового будесоніду 1 600 мкг при легкому перебігу COVID-19 демонструє високий клінічний ефект – зниження госпіталізації на 90 %, період симптоматики скорочується на 2 дні, відзначається зниження залишкових явищ COVID-19 на 14 і 28 день. З огляду на те, що нозологія COVID-19 є недостатньо вивченою, доцільним може бути включення до схем лікування перспективних лікарських засобів та методик з доведеною клінічною ефективністю. Використання ІГКС при COVID-19 продемонструвало перші позитивні результати та є перспективним методом зменшення госпіталізації і важкості перебігу COVID-19. **Сухопорошковий будесонід в Україні представлений інгалятором Ізіхейлер (ІЗІ).**
- Дані Всесвітньої організації охорони здоров'я засвідчили, що час від початку до клінічного одужання при легких випадках COVID-19 становить приблизно 2 тижні, у разі тяжких або критичних – від 3 до 6 тижнів, або навіть кількох місяців. Після перенесеного COVID-19 потрібен обов'язковий моніторинг дихальної функції, кардіальних симптомів, стану нервової системи та психічних функцій, а також синдромнопатогенетичний підхід до реабілітації пацієнтів. Реабілітація пульмонологічних ускладнень повинна бути скерована на усунення залишкових респіраторних симптомів, бронхообструкції, пневмофіброзу та зниженої життєвої ємності легень. Одним з перспективних методів, який потребує уваги та подальшого вивчення – це використання інгаляційних глюкокортикостероїдів в постковідний період.

- Недостатній контроль БА відзначають приблизно у 60 % пацієнтів. Причиною такої ситуації є використання короткодійних бронхолітиків, які знижують симптоми, а також нехтування або недисципліноване застосування ІГКС. Фіксована комбінація формотерол/будесонід дає можливість використовувати один інгалятор в двох режимах – базисна терапія і симптоматична терапія (скорочено: **MART-режим**). Фіксована комбінація будесонід/формотерол розглядається як пріоритетна терапія, відповідно до міжнародних рекомендацій завдяки високій ефективності режиму MART. Також важливо, щоб інгалятор був зручним для швидкого усунення симптомів та доступним по ціні для багатьох пацієнтів. Комбінація формотерол/будесонід в інгаляторі Ізіхейлер відповідає цим критеріям.
- З 2019 року, згідно міжнародних протоколів, базисна терапія астми базується на використанні комбінації короткодійного бронхолітика та інгаляційного стероїду. В Україні діє програма «Доступні ліки», яка гарантує пільгове надання пацієнту з астмою ІГКС. Використання сухопорошкового ІГКС забезпечує кращу доставку діючої речовини, порівняно із аерозольним. Будесонід в інгаляторі Ізіхейлер є одним із найдоступніших сухопорошкових інгаляторів. Таким чином, лікар має змогу обрати зручний, простий та доступний інгалятор для пацієнта.
- Для лікування ХОЗЛ групи А та В рекомендованими є використання довготривалого бронхолітика. Формотерол забезпечує бронходилатацію протягом 12-ти годин та підтвердив свою ефективність у зниженні симптомів у пацієнтів з ХОЗЛ. Слід надавати перевагу використанню інгаляторів, які гарантовано забезпечать доставку необхідної дози діючої речовини навіть у пацієнтів з слабким інспіраторним потоком.
- Пацієнт повинен мінімізувати кількість помилок при використанні інгалятора. При використанні багатодозових інгаляторів допускається менша кількість помилок.
- При лікуванні БА і ХОЗЛ важливою характеристикою є можливість інгалятора доставити всю необхідну дозу діючих речовин у легені. Інгалятори з високим внутрішнім тиском створюють такий потік повітря, що забезпечує повну віддачу дози інгалятором. Інгалятор повинен забезпечувати стабільну доставку майже 100 % дози лікарського засобу навіть при невеликих інспіраторних потоках (28 л/хв і більше)
- Існує ряд психоемоційних факторів, які значно впливають на процес лікування пацієнтів із БА і ХОЗЛ. Важливо одразу уникати чинників, які можуть знизити мотивацію пацієнта до лікування – висока вартість, незручна схема терапії, часте виникнення побічних ефектів. Використання актуальних протокольних стратегій фармакотерапії, сучасних методів доставки лікарського засобу, висока комплаєнтність пацієнта здатні забезпечити ефективне лікування пацієнта та контроль над захворюванням. Лікування в стилі «ІЗІ» дає змогу досягнути як високої ефективності терапії, так і легко забезпечити високу прихильність пацієнта до використання інгалятора.